

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΟΝΟΡΕ ΝΤΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

ΕΓΚΑΤΑΔΕΛΕΙΜΜΕΝΗ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΕΣΑ στο άμαξι με περίμενε ο Ζ. ντε Μερσιέ μαζί με τον υπηρέτη τον Ζοζέφ, ο οποίος θα έκανε χρέη άμαξιλάτου και θα με συνοδεύει ως εδώ. 'Ο Ζ. ντε Μερσιέ θα έμνε μερικές ημέρες άζομα στον πάργο για να μην ύποπαστή ο Γαστών ότι συνήργησε ή με βοήθησε όποσδήποτε στη φυγή μου...

Θεέ μου!... Δεν ξέρω γιατί έζεινη τη στιγμή ή ανάμνησις του Γάστωνος μ' έκανε να αισθάνομαι φόβο... Ένα φόβο όμωσ όμοιο μ' αυτόν που νοιώθει ό ένοχος όταν σωλωγίζεται τον δικαστή του...

Όποσδήποτε, προσπάθησα να επιβίβω στον έαυτό μου για να μη λιποψυχώσω την τελευταία στιγμή. Έδωσα τό χέρι μου στον Ζ. ντε Μερσιέ, ό όποιος με βεβήθησε ν' ανέβω στο άμαξι. Κατόιν, πριν μ' άποαφαιτήσει, μου είπε:

— Άκούστε, κυρία μου, θα μείνετε στο σπίτι μου μερικές ημέρες, όσόνου να έλθω κι' έγώ για να φροντίσω για την είσαγωγή σας στο μοναστήρι. Στο διάστημα όμωσ που θα μείνετε εκεί, δεν πρέπει να βγαίνετε καθόλου έξω, γιατί μπορεί να σάς ιδή κανείς κι' έτσι να ματαωθούν όλα μας τα σχέδια. Εύτυχός, έχω εκεί μια καλή βιβλιοθήκη και μπορείτε να περνάτε εντάξεισιν τις ώρες σας με τη μελέτη. 'Η γρηά κοιμιστέρα μου Ζιγνώ θα είναι στη διάθεσή σας και θα φροντίξη για σάς... Έγώ θα προσπαθήσω νάρθω όσο τό δυνατόν γρηγορότερα... Λοιπόν, ώρεσού, αγαπητή μου κυρία...

— Όρεσού, κύριε ντε Μερσιέ.

Μου έσφιξε τό χέρι κι' αφού έκανε μια ελαφρά έπύλση, άποιαζύνθησε διεθυνόμενος προς τον πάργο.

Τό άμαξι ξεκίνησε άμέσως. Ένοιωσα τη στιγμή έζεινη ένα σφίξιμο στην καρδιά μου... Έφυγα από τό μέρος εκείνο, όπου για λίγες στιγμές νόμισα πως είχα γνωρίσει τον έρωτα και την εύτυχία.

Άλλοίμονο όμωσ... 'Η αλήθεια ήταν διαφορετική, γιατί λίγο απ' αυτά χρονόταν ή ύποπασία και τό ψέμα...

Προσπαθούσα να μη σωλωγίσωμαι τίποτε, να παρ' όλ' αυτά, ύπέφερα, ύπέφερα βαθεία...

Τό άμαξι έντομεταξύν κινούσε στον έρμηό έξοχικό δρόμο, που τον σκέπαζαν πεύκω τα νυχτερινά σποτάδια. Τα τοιαύτα περνούσαν κατώμαρα και καθώς άνοιγα τα μάτια μου, έβλεπα άλλόκοτες σκιές έξω από τα τζάμια... Φοβισμένη τά ξανάκλεινα πάλι και προσπαθούσα μ' άποκομψύθω... Πραγματικά, δεν άργησα να βιβιστώ σ' ένα βαρύ ύπνο, γιατί ή συγκινήσεις κι' ή άγωνία με είχαν εξαντλήσει...

Μά όποτε και στον ύπνο βρήκα τη γαλήνη μου, γιατί άσχημα όνειρα με βασάνιζαν. Έξ' άλλου, κάθε φορά που τό άμαξι σκόνηταρε με καμιά τέτρα του δρόμου και τρανύβόταν, ξυπνούσα άνατηδώντα.

Όταν ξημέρωσε και ή πρώτησ άχίνες του ήλιου, χτυπώντας με μέσ' απ' τα τζάμια του άμαξιού, μ' έκαναν ν' άνοιξω τα μάτια μου, τά τοπία γύφω μας είχαν μεταβληθεί έντελώς. Άπέραντες κάμπωι άπλώνόντουσαν παντού, που τους έκοβαν, μαζρικά στον όρίζοντα, μεγάλα δάση και βουνά.

Σταθήσαμε σ' ένα πανδοχείο για ν' αλλάξη ό Ζοζέφ άλογο, έπειδή τά άλλα είχαν εξαντληθεί πεύκω έπειτα από τον καλασπό μιάς όλόκληρης νύχτας.

Έγώ δεν έβγίχη καθόλου έξω στο διάστημα αυτό. 'Ο Ζοζέφ όπότοσ φρόντισε και μου έφερε μέσα σ' άμάξι κάποιο ελαφρό πρόγευμα, τό όποιο μόλις άγγιξα. Κατόιν ξεκίνησαμε με τον ίδιο καλασπό... Τέλος, κατά τό μεσημέρι, φτάσαμε εδώ, στο έξοχικό σπίτι του Ζ. ντε Μερσιέ...

Τό σπίτι είναι πολύ άπόμωρο και περιτοιχίζεται από ένα μεγάλο κήπο φραγμένο με ψηλά μανδρότοιχο, ό όποιος του κλείνει όλη τη θέα και τό κάνει πολύ σκευθρόπο.

Ένοιωσα ένα παράξενο σναίσθημα καθώς διέσχισα την έξοχότατό του, ένα αισθημα όμοιο μ' εκείνο που νοιώθει ό κατάκοπος όταν βόισκεται στη φυλακή. 'Η γρηά Ζιγνώ, ή κοιμιστέρα του Ζ. ντε Μερσιέ, μου έκανε πολύ άσχημη έντύπωση. Έχει παρουσιαστικό στρίγλας. Πιθανόν όμωσ να έχη καλή καρδιά, γιατί τσακίζεται να με περιποιηθή.

Μου είχαν έτοιμάσει από πριν ένα δωμάτιο στο έπάνω πάτωμα της κατοικίας, στο όποιο και άποσφίρηκα άμέσως για να συνέλθω από την κόυρασι του ταξειδιού και για να σου γράψω την έπιστολή μου αυτή... Θα σου γράψω κι' αύριο πάλι. Σε φιλώ, Κλάρα.

('Ο μαρκήσιος Γαστών ντε Σατινύ προς τον 'Οκτάβιο ντε Παλμύ).

Έγούσια χθές, αγαπητέ μου φίλε, στο Σατινύ γεμάτος γλυκειές έλπίδες και προσδοκία. Δεν έβλεπα την ώρα να περάσω την πόρτα του και να τρέξω κοντά στην Κλάρα, για να μου δώση την άπάντησή της...

Καλύτερα όμωσ να μην είχα γυρίσει... Περίμενα να ιδώ την Κλάρα νάρθη να με προύπαντήση μαζί με την άδελφή μου, μά, αντί αυτής, είδα μονάχα την 'Ιουλία, να στέκεται στην είσοδο του πάργου, σάν φοβισμένη...

— Μά τί έχεις λοιπόν, 'Ιουλία;... τη ρώτησα άπλώνόντάς της τό χέρι μου. Που είναι ή Κλάρα;

— 'Η 'Ιουλία χαμήλωσε τά μάτια της, σάν να φοβόταν την όργή μου και μου άπάντησε τρέμοντα:

— Έφυγε...

Της έσφιξα τό χέρι δυνατά και της φώναξα:

— Τί θέλεις να πής;... Έφυγε;... Που πήγε;

— 'Η άδελφή μου όμωσ, αντί να μου άπάντηση, ξεσπασε σε δυνατούς λυγμούς. Καταλαβαίνοντας ότι δεν θα μπορούσα να πής άποσπασοτερές εξηγήσεις, την άφησα και έτρεξα μέσα. Σ' ένα διάδρομο συνάντησα τη μητριά μου. Μόλις με είδε, με πλησίασε, με χαρέθησε και μου είλε με τόνο προκλητικό:

— Θα μάθατε βέβαια τά κατορθώματα της εξάδελφής σας... Έφυγε από τον πάργο χρονά, χωρίς να πη τίποτε σε κανένα, άκολούθοντας ποιος ξέρει ποιον...

— Σωπώστε, κυρία! της φώναξα. Σας άταγορεύω να σωλωγείτε την εξάδελφή μου...

— Όποτε νομίζετε πως την σωλωγώ; έκανε έζεινη είρωνικά. Σας είπα άπλούστατα τι συνέβη...

Τη στιγμή έζεινη φάνηκε κι' ό Ζ. ντε Μερσιέ, ό όποιος, παίρνοντας όσο μπορούσε άξιοπροσέτερο ύφος, μου έπθεβαίωσε τη φυγή της εξάδελφής μου — την άταγογώγη, όπως την ήθελε ή μητριά μου.

— Έφυγε έτσι, χωρίς να σάς πη τίποτε, χωρίς ν' άφήση ένα γράμμα;

— Τίποτε... Τίποτε... μου άπάντησε ό Ζ. ντε Μερσιέ.

Τους άφησα τότε και διεθυνόνηκα προς τά ήδιατερα διαμερισιατά μου, μη ξέροντας τί να φαντασθώ, τί να ύποθέσω...

— 'Ο λόγος μου άλλόποτε ήταν τόσος, ώστε δεν μου έπέτρεπε να σκεψθώ.

Μόλις άνοιξα την πόρτα κι' αντίκρισα τό γνώομο αυτό περιβάλλον, μέσα στο όποιο είχα περάσει τόσες στιγμές έλπίδος κι' εύτυχίας, έννοιωσα τά πόδια μου να κλονίζονται...

Νά, εκεί, μπρος στο τραπέζι στο όποιο συνήδιζε να γράφη ή Κλάρα όταν με βοηθούσε στην έγγραφισία μου, βρισκόταν άζομα ή ποικιλόνοια της.

Έξαφνα όμωσ ένας φάκελλος έπάνω στο τραπέζι τράβηξε την προσοχή μου... Πλησίασα κι' άμέσως ξεχώρισα στην έγγραφισία τον γραφικό χαρακτήρα της Κλάρας. Άπευθίνοντας σε μένα. Με χέρι που έτρεμαν, τον άρραξα, τον ξεσχισα και διάβασα την άκόλουθη έπιστολή:

«Έξάδελφέ μου, σάς παρακαλώ να με συγχωρήσετε γι' αυτό που κάνω. Άυστηχώς όμωσ δεν μπορώ να δεχτώ να γίνω σύζυγός σας και γι' αυτό αναγκάσμαι να εγκαταλείψω τον πάργο σας. Σας εύχαριστώ για τη θερμή σας φιλοξενία και τις περιποιήσεις που μου κάνατε τόσον καιρό... Μην επιδώξετε να με ξαναϊδείτε... Θα ζητήσω τη γαλήνη μου σ' ένα μοναστήρι.»

» Χαίρετε για πάντα και συγχωρήστε με.

«'Η εξάδελφή σας ΚΛΑΡΑ».

Θεέ μου!... Όποτε ήταν λοιπόν αλήθεια πως ή Κλάρα είχε φύγει; Μά γιατί λοιπόν;... Γιατί;... Πιχν φύγω για τό Παρίσι, ή μου βέβαιος πως μ'άγαπούσε, μου τό είχε όμολογήσει σχεδόν κι' ή ίδια. Τί είχε λοιπόν μεσολαβήσει, ώστε ν' αλλάξη τόσο ξαφνικά αισθηματά άπέναντί μου;...

Γιά μία στιγμή ό νους μου πήγε στη μητριά μου... Μήπως... μήπως... 'Υπομιάζομαι πολλά πράγματα, μά, έπειδή δεν είμαι άκόμα βέβαιος σχετικώς, δεν σου γράφο τίποτε... Άλλοίμονο όμωσ στη μητριά μου, άν ή ύποψίες μου άποδειχθούν βάσιμες...

Τό τρομερό πάντως είναι ότι δεν ξέρω τί να κάνω, πως να ενεργήσω, πως να ξαναβρω την εξάδελφή μου, ή όποια ποιος ξέρει ποιός σκευωρίας έχει πέσει θύμα... Έλπίζω όστόσο πως ό Θεός θα με βοηθήση...

('Η δις Μάρθα Ντελμόν προς τον μαρκήσιον Γάστωνα ντε Σατινύ).

Κύριε μαρκήσιε, Έδίστασα πολύ προτού άποφασίσω να γράψω αυτή την έπιστολή,

Ένας κλειστός φάκελλος τράβηξε την προσοχή μου...

ΑΠΟ ΔΟΥ ΚΙ' ΑΠΟ ΚΕΙ

ΜΟΥΣΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Τό «Καμπανέρο».

ΟΙ άδεικνιητοι, όρχούμενοι και συνταρασσόμενοι μουσικοί. Ή άπέχθεια του Λιστ πρής τή συνήθεια αυτή. Ή άκινησία του. Πώς διηύθυνε τήν όρχήστρα με άνεπαίσθητες κινήσεις τών δακτύλων. Ήνα δύσκολο παίξιμο στό πιάνο. Ήπου παίζει με σπασμένο χέρι. Τό ρεκόρ του κρατήματος τής άναπνοής. Δεκατρείς νότες μ' ένα χέρι. Τό «Καμπανέρο», κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ή Φράντς Λιστ, ό διάσημος μουσουργός και πιανίστας του περασμένου αιώ- νου, ήταν ό πιο «άτάραχος» μουσικός τής ύψηλιου. Ή λέξις «άτάραχος» δέν λείπει βέβαια τίποτα, δέν λείπει κυρίως έκεινο πού πρέπει. Θά σάς εξηγήσουμε άμέσως πού τίπος πρόκειται.

Είπε γνωστόν ότι οι περισσότεροι μουσικοί, όταν διευθύνουν όρχήστρα ή όταν παίζουν πιάνο ή βιολί, κάνουν διάφορες σπασμωδικές κινήσεις, σάν... δαμονοσιμένοι! Τινάζονται δηλαδή σύγχρομοι, έξακοντίζουν τά χέρια τους δεξιά κ' άριστερά, πάνω και κάτω, κινούν σάν έπιληρητικοί τό κορμί τους, τούς ώμους, τίς πλάτες και τό κεφάλι τους, τεντώνουν και μαζεύουν άδιάκοπα τόν λαιμό τους και τρέμουν όλόκληροι σάν νε- χον πάθει υτελιόρισμα τρέμεις!...

Αί, λοιπόν, ό Φράντς Λιστ άπεχθανόταν όσο τίποτε άλλο στόν κό- σμο τήν «άεικνιησία», τή φασαφία αυτή, ή άποία κάνει τούς μουσι- κούς νά φαίνονται άστειοί στό μάτια του κοινού. Κι' όταν έβλεπε κα- νένα μουσικό νά παίζει πιάνο ή βιολί ή και νά διευθίνη όρχήστρα κά- νοντας σπασμωδικές κινήσεις και χειρονομίες, έλεγε:

— Αυτός φτιάνει όμιλέττα παί- ζοντας πιάνο!...

Ή φράσις αυτή «φ τ ι ά ν ε ι ό μ ε λ ε τ τ ω» έμεινε έκτοτε κλασι- σική και παροιμιώδης μεταξύ τών μουσικών.

Θέλοντας ν' άποφύγη τό «ελάτ- τωμα» αυτό — πώς άλλωώς νά τό πούμε; — ό Λιστ έπεσε στην άν- τίθετη άκρίβως ύπερβολή. Τήν «ά- κινησία». Από μικρός δηλαδή εί- χε συνήθεισι νά κάνει όσο τό δυ- νατόν μικρότερες κ' άνεπαίσθητες κινήσεις όταν έπαιζε πιάνο ή βιο- λί. Τόσο πολύ μάλιστα είχε έξα- σκηθεί σ' αυτό, ώστε, όταν έπαιζε πιάνο, τά χέρια του πηγαίνονσε- ρχόντουσαν έπάνω στό κλαβιέ, όρι- ζοντίως, χωρίς νά κάνουν τήν πα- ραμικρή κάθετη κίνηση. Ήταν διηύθυνε πάλιν όρχήστρα, χωρίς μάλιστα νά μεταχειρίζεται μπα- ζέττα, έδινε τά συνήματα στους μουσικούς με κινήσεις τών δακτύ- λων τόσο μικρές, τόσο άνεπαίσθη- τες, ώστε κ' οι θεαταί πού βοι- σκόντουσαν σ' έλάχιστη άπόσταση από αυτόν, νόμιζαν πώς έμεινε έν- τελώς άκίνητος κ' ότι ή όρχήστρα έπαιζε μόνη της, χωρίς νά διευθύνεται από τό μάεστρο.

Χαρακτηριστικό τής ήρεμίας του Λιστ κατά τίς περιστάσεις αυτές, εινε και τό έξής: Συχνά, όταν καθόταν νά παίζει πιάνο, έβαζε και του τοποθετούσαν έπάνω στό κάθε του χέρι από ένα ποτήρι γε- μάτο νερό, όπως δείχνει και ή εικόνα μας. Ήπειτα έπαιζε χωρίς νά ύστερη καθόλου σέ μαεστρία, αλλά και χωρίς νά χύνεται ούτε σταγόνη

γιατί δέν ήξερα άν έφρατε νά σάς τή στείλω. Ήνα μουσικό προαι- σθημα όμως ένίκησε τούς διαταγμούς μου και μ' έπεισε ότι γράφον- τάς σας, έξυτηρετώ τόσο σάς, όσο και τήν αγαπητή μου έξαδέλφη σας Κλάρα Λαμορέ, τήν πιο καλή μου φίλη. Ήρω τά πάντα σχετι- κώς θά δητε, από τό έξοχικό σπίτι του κ. ντε Μερσιέ, στό περίχωρα έ- πίσσης ότι ή Κλάρα έγκατέλειψε κυρά τόν πύργο σας πριν ακόμα ά- παντήσει στην πρότασί σας νά γίνη σύζυγός σας. Ήπειδή όμως ύπο- ψιάζομαι ότι έπεσε θύμα καταχρόνιας μηχανορραφίας, σάς έσοικαίω έδω τήν τελευταία τής έπιστολή πρής έμέ, τήν όποια μου έστειλε, κα- θώς θά δητε, από τό έξοχικό σπίτι του κ. ντε Μερσιέ, στό περίχωρα του Παρισιού, όπου και έχει καταφύγει. Έκτός τής έπιστολής τής αυτής, δέν έλαβα άλλη, μοιλονότι μου ύποσχέθηκε πώς θά μου γράφη κάθε μερα... Αυτό μεγαλώνει ακόμα περισσότερο τίς άνησιγίες μου και τήν άγωνία μου...

Δέν ξερω τί νά ύποθέσω... Πάντως είμαι βεβαία ότι πρόκειται περί σατανικής πλεκτανής, τής όποιας έπεσε θύμα... Γι' αυτό άλλ- λωστε και σάς γράφα... Θέλω νά σάς βοηθήσω γιά νά τή σώσετε, έπειδή ξερω πώς τήν αγαπάτε...

Μέ έξαιρετική ύπόληψη
Μάρθα Ντελεμόν.
(Άκολουθεί)

από τά ποτήρια με τό νερό.

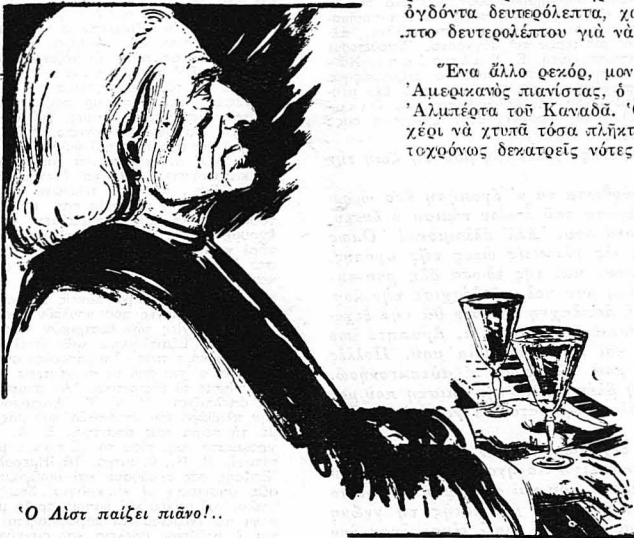
Τό 1840, ό Λιστ έπρόκειτο νά δώση μιá συναυλία στό Λονδίνο.

Ένώ όμως πήγαινε από τό ξενοδοχείο του στην αίθουσα τών συ- ναυλιών, τό άμάξι του αναποδογύρισε στό δρόμο κ' ό Λιστ έπεσε και χτύπησε στό χέρι του τόσο, ώστε έπαθε έξάρθρωσι του καρπού. Οι φίλοι του κ' ό χειρουργός πού έκλήθη νά του παράσχη τή βοήθειά του, τόν συμβούλευσαν ν' αναβάλη τή συναυλία. Ήλλά ό Λιστ δέν θέλησε νά δυσαρεστήση τό φιλόμουσο κοινόν πού είχανε καταλύσει τήν αί- θουσα. Ήβαλε γιά του τριήκοντα τό χέρι κ' έπειτα εμφανίστηκε στή σκηνή έντελώς ήρεμος. Κάθησε στό πιάνο κ' άρχισε νά παίζει. Ήξε- τέλεσε δέ όλη τήν εισαγωγή του «Γουλιέλμου Τέλλου» χωρίς νά ύστε- ρήση καθόλου άπ' τή συνηθισμένη του έπιδεξιότητα. Καί τό κοινό, πού έντωμεταξύ είχε μάθει τό άτύχημά του, τόν άποθέωσε.

Ή Ήβελιν Χαγκάρα, μιá Ίσπανικής καταγωγής Άμερικανής ποι- μαντόνα, πού παίζει στην Όπερα τής Νέας Ύόρκης, κατέχει ένα μο- ναδικό ρεκόρ κρατήματος τής άναπνοής της, τό όποιο κανένας άπ' τούς τεινόρους στήν άμερικανική τών αιώνων δέν μπόρεσε νά φτάση ποτέ.

Ή μις Χαγκάρα μπορεί νά τραβήξη τήν πιο ύψηλή κο- ρώνα επί τρία όλόκληρα λεπτά τίς ώρας, δηλαδή επί έκατόν όγδόντα δευτερόλεπτα, χωρίς νά κοινοσταθή ούτε ένα πέμ- πτο δευτερολέπτον γιά νά πάρη βοηθητική άναπνοή.

Ήνα άλλο ρεκόρ, μοναδικό στόν κόσμο, κατέχει κάποιος Άμερικανός πιανίστας, ό μίστερ Τζών Χόλντερ, άπ' τήν πόλι Άλιμπέρτα του Καναδά. Ή μουσικός αυτός μπορεί με τό ένα χέρι νά χτυπά τόσα πληκτρα του πιάνου, ώστε νά βγάξη ται- τοχρόνως δεκατρείς νότες!...

Ή Λιστ παίζει πιάνο!..

μουσικό όργανο και παρήγαγε δύο ήχους μόνο. Άργότερα ό ίδιος Ίουδαίος έφτιαξε ένα άλλο τόμο με έξη χορδές, δηλαδή ένα είδος άρπας, με προ- τόγονο στήμα.Και με τόν καιρό, τό πρωτόγονο αυτό όργανο τελειοποιή- θηκε και οι άνθρωποι φτιάζανε επί τή βάσει αυτού άρπες και λύρες.

Στή Νότιο Άμερικη βρέσκειται ένα πουλί πού οι ντόπιοι πού λένε «Καμπανέρο», δηλαδή μικρή καμπάνα. Τό όνομά του αυτό εί- νε άπολύτως δικαιολογημένο.

Γιατί τό «Καμπανέρο», όταν κελαιδάει, βγάζει άπ' τό στόμα του έναν ήχο θμιον με τό χτύ- πημα τής καμπάνας και τόσο δυ- νατόν, ώστε ακούγεται σ' από- σταισι πέντε χιλιόμετρον και πλέον. Τό πουλί αυτό έχει σώμα και φερά όμοια με του περιστε- ρίου. Στην κορυφή όμως του κε- φαλιού του έχει ένα πολύ μακρό, ψιλό και κοφύριο έσωτερικώς κέ- ρατο, τό όποιο έπικοινωνεί με τό λαρόγγι του. Χάρη στό κέρατο αυτό, παράγεται ό ήχος τής καμπάνας, όταν τό «Καμπανέρο» κελαιδάει.

Ή μις Ήβελιν Χαγκάρα.